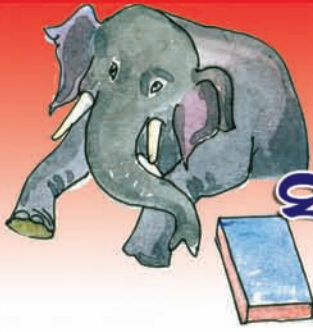

ପାଠ-୫

ସାନ ବଡ଼ ସାଙ୍ଗମା ଚିହ୍ନିବା

ହାତୀନମାର ଖେଳଣା ଦୋକାନ

୧୦ଟଙ୍କାରୁ କମ ମୂଲ୍ୟର ଖେଳଣା

୧୦ଟଙ୍କାରୁ ବେଶୀ ମୂଲ୍ୟର ଖେଳଣା

	୫ଟଙ୍କା		୧୫ଟଙ୍କା
	୭ଟଙ୍କା		୨୭ଟଙ୍କା
	୯ଟଙ୍କା		୪୦ଟଙ୍କା
	୪ଟଙ୍କା		୯୯ଟଙ୍କା

ଭୁଗୁଲୁ ପାଖରେ ଅଛି ୯ଟଙ୍କା

ଭୁଗୁଲୁ ପାଖରେ କେତେ ଟଙ୍କା ଅଛି ?
 ସେ କେଉଁ କେଉଁ ଖେଳଣା କିଣିପାରିବ ?
 ସେହି ଖେଳଣାଗୁଡ଼ିକ କାହା ପାଖରେ ଅଛି ?

ତୋନା ପାଖରେ ଅଛି ୯୯ଟଙ୍କା

ଠେକୁଆ ପାଖରେ ଥିବା ଖେଳଣାର ଦାମ୍ ଲେଖ, ଯେପରି —କାରର ଦାମ୍

୧୫ଟଙ୍କା

ହାତୀର ଦାମ୍

ଝିଅ କଣ୍ଢେଇର ଦାମ୍

ବ୍ୟାଟ୍‌ର ଦାମ୍

ଡୁଗୁଲୁ, ଠେକୁଆ ପାଖରୁ ଖେଳଣା କିଣି ପାରିବ କି ?

ଡୁଗୁଲୁ, ଠେକୁଆ ପାଖରୁ ଖେଳଣା କିଣି ପାରିବ ନାହିଁ କାହିଁକି କହ ।

ଲକ୍ଷ୍ୟ କର —

୫ ସଂଖ୍ୟାରେ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ଅଙ୍କ ଅଛି, ତାହା ହେଉଛି ୫ ।

ଏବେ କହ ଓ ଲେଖ —

୭ ସଂଖ୍ୟାରେ _____ ଟି ଅଙ୍କ ଅଛି, ତାହା ହେଉଛି _____ ।

୯ ସଂଖ୍ୟାରେ _____ ଟି ଅଙ୍କ ଅଛି, ତାହା ହେଉଛି _____ ।

୪ ସଂଖ୍ୟାରେ _____ ଟି ଅଙ୍କ ଅଛି, ତାହା ହେଉଛି _____ ।

କିନ୍ତୁ, ୧୫ ସଂଖ୍ୟାରେ ୨ ଟି ଅଙ୍କ ଅଛି, ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲା ୧ ଓ ୫ ।

ଏବେ କହ,

୨୭ ସଂଖ୍ୟାରେ _____ ଟି ଅଙ୍କ ଅଛି, ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲା _____ ଓ _____ ।

୪୦ ସଂଖ୍ୟାରେ _____ ଟି ଅଙ୍କ ଅଛି, ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲା _____ ଓ _____ ।

୯୯ ସଂଖ୍ୟାରେ _____ ଟି ଅଙ୍କ ଅଛି, ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲା _____ ଓ _____ ।

ଦୁଇଟି ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ସଂଖ୍ୟାର ଅଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ବେଶୀ, ସେହି ସଂଖ୍ୟାଟି ବଡ଼ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧାଡ଼ିରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇଟିରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟାଟିରେ ଗୋଲ ବୁଲାଇ ।

ଯେପରି

୭	୧୭
୫	୧୩
୪୪	୪
୬	୧୦

୨୪	୩
୮	୩୫
୧୨	୨
୯୧	୯

- ପିଲାମାନେ ଘୋଡ଼ା ଉପରେ ଓ ଓଟ ଉପରେ ବସିବାକୁ ଲୋକଟି ଆଗରେ ଧାଡ଼ି କଲେ ।

ଲୋକଟି ସବିତାକୁ କହିଲା, “ଓଟରେ ବସିବାକୁ ୧୫ ଟଙ୍କା ଦରକାର । ତୁମ ପାଖରେ ୧୨ ଟଙ୍କା ଅଛି, ତାହା ୧୫ ଟଙ୍କାରୁ ବେଶୀ, ତେଣୁ ତୁମେ ଓଟ ଉପରେ ବସି ପାରିବ ।”

୧୨ ଟଙ୍କା

୧୫ ଟଙ୍କା

୧୨ = ୧ ଦଶ ୨ ଏକ

୧୫ = ୧ ଦଶ ୫ ଏକ

୧୨ର ଦଶକ ସ୍ଥାନରେ କେଉଁ ଅଙ୍କ ଅଛି ? _____

୧୫ର ଦଶକ ସ୍ଥାନରେ କେଉଁ ଅଙ୍କ ଅଛି ? _____

୧, ୧ ଠାରୁ ବଡ଼, ତେଣୁ ୧୨ ସଂଖ୍ୟାଟି ୧୫ ଠାରୁ ବଡ଼ ।

ଲୋକଟି ଲିମାକୁ କହିଲା, “ଓଟ ଉପରେ ବସିବାକୁ ୧୫ ଟଙ୍କା ଦରକାର ।

ତୁମ ପାଖରେ ୩୨ ଟଙ୍କା ଅଛି, ୩୨ ଟଙ୍କା ୧୫ ଟଙ୍କାରୁ କମ୍ । ତୁମେ ଓଟ ଉପରେ ବସି ପାରିବ ନାହିଁ ।”

୩୨ = ୩ ଦଶ ୨ ଏକ

୧୫ = ୧ ଦଶ ୫ ଏକ

୩୨ର ଦଶକ ସ୍ଥାନର ଅଙ୍କ ୩, ୧୫ର ଦଶକ ସ୍ଥାନର ଅଙ୍କ ୧ ।

୩ ଅଙ୍କଟି ୧ ଅଙ୍କଠାରୁ ସାନ ହୋଇଥିବାରୁ ୩୨ ସଂଖ୍ୟାଟି ୧୫ ସଂଖ୍ୟାଠାରୁ ସାନ ।

ଆମେ କ'ଣ ଜାଣିଲେ ?

ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ଦୁଇଟି ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ସଂଖ୍ୟାର ଦଶକ ସ୍ଥାନର ଅଙ୍କଟି ବଡ଼, ସେ ସଂଖ୍ୟାଟି ଅନ୍ୟ ସଂଖ୍ୟାଠାରୁ ବଡ଼ ।

ସଚିନ୍ ପାଖରେ ୨୧ ଟଙ୍କା ଥିଲା, ସେ ଓଟରେ ବସିପାରିବ କି ?

ଆସ ଦେଖିବା—

୨୧ = ୨ ଦଶ ୧ ଏକ

୨୪ = ୨ ଦଶ ୪ ଏକ

ଲକ୍ଷ୍ୟ କର, ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇଟିର ଦଶକ ସ୍ଥାନର ଅଙ୍କ ସମାନ, କିନ୍ତୁ ଏକକ ସ୍ଥାନର ଅଙ୍କ ଅଲଗା ।

୨୪ର ଏକକ ସ୍ଥାନର ଅଙ୍କ, ୨୧ର ଏକକ ସ୍ଥାନର ଅଙ୍କଠାରୁ ଅଧିକ ।

ତେଣୁ ୨୪ ବେଶୀ, ୨୧ କମ୍ ।

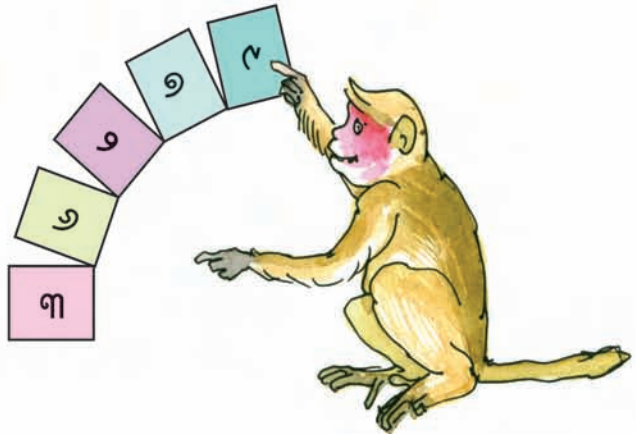
ଦୁଇଟି ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାର ଦଶକ ଘରର ଅଙ୍କ ସମାନ ହେଲେ,
ଯାହାର ଏକକ ଘର ଅଙ୍କ ବଡ଼ ସେହି ସଂଖ୍ୟାଟି ବଡ଼ ।

- ଠେକୁଆ ପାଖରେ ଦଶକ ଘରର ଅଙ୍କ ଅଛି ।

ମାଙ୍କଡ଼ ଠାରୁ କେଉଁ ଅଙ୍କଗୁଡ଼ିକ ଆଣି ଏକକ ଘରେ ଲେଖିଲେ ନୂଆ ସଂଖ୍ୟାଟି ୪୪ ଠାରୁ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟା ହେବ ଲେଖ ।

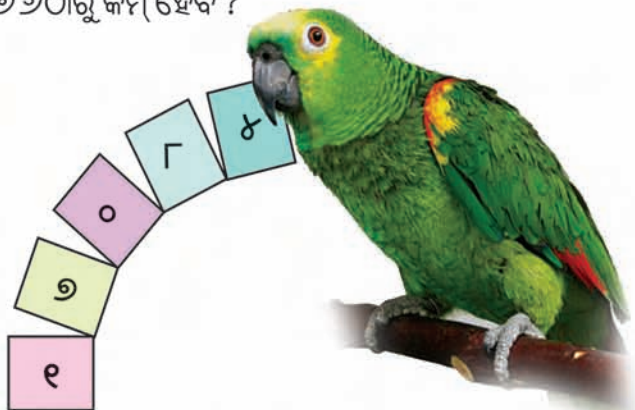
ଦଶକ	ଏକକ
୪	
୪	
୪	

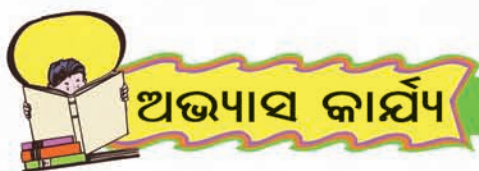

- ବଣି ପାଖରେ ଦଶକ ଘର ଅଙ୍କ ଲେଖାଯିବା କାଡ଼୍ ଅଛି । ସେ ଶୁଆଠାରୁ ସଂଖ୍ୟାକାଡ଼୍ ଆଣି ଏକକ ଘରେ କେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ଥୋଇଲେ ନୂଆ ସଂଖ୍ୟାଟି ୭୭ଠାରୁ କମ୍ ହେବ ?

ଦଶକ	ଏକକ
୭	
୭	
୭	
୭	
୭	

୧. ପ୍ରତି ଧାଡ଼ିରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରୁ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟା ତଳେ ବିଲେଇ ମୁହଁ କର, ସାନ ସଂଖ୍ୟା ତଳେ ମୂଷା ମୁହଁ କର ।

୨୫	୨୩
	

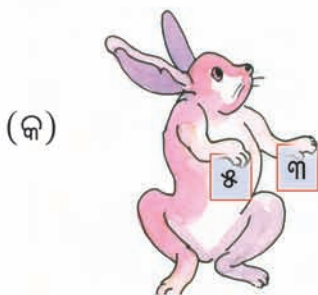
୭୧	୭୨

୯	୫

୫୭	୬

୯୯	୮୯

୨. ଖାଲି ସ୍ଥାନରେ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

ଠେକୁଆ ସଂଖ୍ୟାର ଅଙ୍କକୁ ଅଦଳ ବଦଳ କରିବାରୁ ନୂଆ ସଂଖ୍ୟାଟି ୫୩ ହେଲା,
ପୂର୍ବରୁ ସଂଖ୍ୟାଟି କେତେ ଥିଲା ?

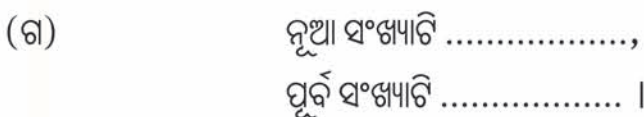
ନୂଆ ସଂଖ୍ୟାଟି,

ପୂର୍ବ ସଂଖ୍ୟାଟି ।

ନୂଆ ସଂଖ୍ୟାଟି,

ପୂର୍ବ ସଂଖ୍ୟାଟି ।

ନୂଆ ସଂଖ୍ୟାଟି,

ପୂର୍ବ ସଂଖ୍ୟାଟି ।

ନୂଆ ସଂଖ୍ୟାଟି,

ପୂର୍ବ ସଂଖ୍ୟାଟି ।

୩. ତଳ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କର ଅଙ୍କ ଅଦଳ ବଦଳ କର । ନୂଆ ସଂଖ୍ୟାଟିକୁ ତଳ ଘରେ ଲେଖ । ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟା ଥିବା ଘରକୁ ରଙ୍ଗ ଦିଅ ।

୫୮	୯୧	୪୦	୩୪	୮୯
୮୫				

୪.

୩	୫
୧	୯

ଏହି ଚାରୋଟି ଅଙ୍କକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ଦୁଇଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ଗଠନ କର । ଯେପରି - ୩୧, ୫୯

ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସବୁଠାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟାଟି କେତେ ?

ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାଟି କେତେ ?

୫. (କ) ଥିକ୍ ଦଶକ ସ୍ଥାନରେ ରଖି ଦୁଇଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ଗଢ଼ିବା ।

୨୭	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାଟି - _____

ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସବୁଠାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟାଟି - _____

(ଖ) ଆସ, ୬ କୁ ଏକକ ସ୍ଥାନରେ ରଖି ସଂଖ୍ୟା ଗଢ଼ିବା ।

୮୬	_____
_____୬	_____
_____	_____
_____	_____

ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାଟି କେତେ ? _____

ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସବୁଠାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟାଟି କେତେ ? _____

୬.(କ)

ବେଙ୍ଗ - “୮ରେ ଗୋଟିଏ ଅଙ୍କ ଅଛି, ୧୬ରେ ୨ଟି ଅଙ୍କ ଅଛି ।”

(ଖ)

(ଗ)

